

Выходитъ во Львовѣ ще Вторника, Четверга и Суботы кромѣ пускіхъ святъ о 5-й год. поп. Литер. додатокъ "Дѣло" въ пайзанъ, постѣтъ" выходитъ по 2 печат аркужъ кожъ; отъ 15-го и послѣднаго дня каждого мѣсяца. Редакція "Администрація подъ Ч. 44 улица Галицка. Рукописи заслуживаются лишь на посередине застегнутое. Оглашены принимаются по цѣнѣ 6 кр. бѣгъ однимъ строчкой печатной, въ рубр. "Надѣланіе" по 20 кр. а. в. Редакція неопечатаній вѣльмъ бѣгъ порта. Предлагаютъ и инсертіи принимаются: У Львовѣ Администрація "Дѣло". У Вѣдъ Haasenstein & Vogler, Wallischgasse 10; M. Unkes, Klemengasse 13; G. L. Danne & Co., Singerstrasse 11 а; Rudolf Moos; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, E. L. Danne & Co. Въ Парижѣ Agence Haas. Въ Ростовѣ Редакція "Кievskoi Stariiny" въ Кіевѣ, почтовыхъ рукоіяхъ и "Газети Бюро" В. Ф. Зама въ Одесѣ Дерибасовская ул., д. Ради 9.

ДѢЛО

Внесенье пос. Романчука

обговорене боси на двохъ засѣданіяхъ комисіи школьніи. На першомъ засѣданію п. Романчука въ $2\frac{1}{2}$ годиннѣ промовѣ збивавъ однѣ въ другимъ всѣ закиды, поднесеніе въ справодаванію Выдѣлу краевого, уложеніемъ п. Олтавомъ Петрушкимъ, и выказавъ цѣлу несвоячность тогожъ спровозданія, о которому вже въ свой промовѣ въ соймѣ сказавъ бувъ словами Шаллера: Das war kein Meisterstuck, Ostativ!

Предовсѣмъ выказавъ, что и Рада школьніи и многій выдѣлѣ постѣтой и Выдѣлу краевый наставъ не ззовумѣли добра сего внесенія, бо доказали въ нѣмъ примусъ для рускихъ родичевъ посыпали свои дѣти въ рускій школы, кого примусъ тамъ однакожъ зовсѣмъ нема, а противно есть примусъ въ теперѣшній уставѣ, котра вмушує всѣхъ родичевъ по мѣстахъ посыпали свои дѣти до польскихъ школъ, бо нынѣ нема тамъ школъ рускихъ! Засада теперѣшній уставы, що о языцѣ выкладовѣмъ рѣшає той, хто школу удержує, зовсѣмъ не есть анѣ найсправедливѣйша анѣ найдѣлѣвѣйша, а при тендѣнціїмъ выполнаню могла бы довести до майже цѣлквітого усуненія рускихъ шѣблѣ въ рускѣмъ краю; засада тая и не узнана анѣ въ уставѣ державнѣйшіи ишими народами, и. пр. Чехами, котрѣ ставлять свою лех Кеичаля. Найсправедливѣйша засада есть тая, котра уваглядяше передовсѣмъ потребу людности и вымоги дидактично-педагогичнѣ, а при тѣмъ хоронить меншости противъ абсолютнїи волѣ большости: така то засада поставлена, бодай въ части у внесенію рускихъ пословѣ.

Рада школьніи, поминувши то, що де-що въ тѣмъ внесеню не ззовумѣла, выразилася въ вагалѣ въ его користь, о сколько бѣнъ дотыкає школъ народныхъ; що до гимназій, пѣднесла она певній трудности, особливо дидактичнѣ. Бѣльшість выдѣловъ півѣговихъ и мѣстъ звавилася, въ бѣльшой або меншой мѣрѣ, за внесеніемъ п. Романчука, а не противъ внесенія, якъ то Выдѣль краевый цѣлкомъ фальшио почислив. Тажъ Выдѣль краевый узанѣлъ и. пр. наставъ опінію выдѣлу руского за противну внесеню рускихъ пословѣ, хотій той-же рускій выдѣль домагавса бѣ новихъ рускихъ гимназій, отже 40 класъ, коли післѣ

внесенія п. Романчука въ першомъ роцѣ було лише 11, а въ другомъ и третомъ около 19 рускихъ класъ! Найнесправедливѣйше и найбаламутнѣйше вѣ всѣхъ спровоздань, — казва п. Романчука, — есть остаточне спровозданье Выдѣлу краевого, котрый намагався наѣть выказати, будьто-бы у насть не Русины але Поляки були покривджені. Такихъ мѣсцевостей, каже Выдѣль краевый, де Русинѣ есть $\frac{1}{4}$ або $\frac{1}{2}$ а школы народнѣ суть только польскій, есть въ цѣлой Галичинѣ лише 156; але такихъ, де Поляковъ есть $\frac{1}{4}$ або $\frac{1}{2}$ а школы суть только рускій, есть 158! Всѣхъ же школъ польскихъ есть въ краю 1.212 на 3 міліоны Поляковъ, а рускихъ 1.376 на $2\frac{1}{2}$ міліоны Русинѣ. Але (отповѣдѣ п. Романчука) поминувши, що многій рускій школы суть рускими только на папери, тіи 158 мѣсцевостей то суть майже самі села, де Поляковъ (геоте латинникѣ) есть по 200 до 400 душъ, такъ що для наихъ годѣ-бы ставити окрѣму школу; але тамтакъ 156 мѣсцевостей, де Русинѣ не мають свои школы, то суть вѣ значнїй части мѣстечка и мѣста, де Русинѣ есть по $1\frac{1}{2}$, 2, 3, 4 и 5 тысячи душъ! А що до числа школъ, то правда, що рускихъ есть бѣльше, бо Русинѣ бѣльше дѣбали, але то суть майже самі школы 1-класовѣ, а Поляки мають 130 школъ 4-класовихъ, 18 школъ 5-кл. и т. д., а 15 наявѣть 8-класовихъ школъ народныхъ. Треба не число школъ поровнувати, але число класъ, тогда покажеся, що Поляки о якіхъ 500 класъ мають бѣльше; такъ само якъ не можна поровнувати мастоокъ двохъ людій посла того, колко штуць монеты кождїй макъ, але посла того, якъ есть монета!

Наконецъ признає нѣбѣ Выдѣль кр. Русинамъ, що въ 4 (!) мѣстахъ: Сгрю, Дрогобичи, Коломыи и Тернополи есть подстава до заложенія рускій народнїй школы, але се може статися въ дорозѣ адміністраційнѣ, на основѣ уставы державної! Отже Выдѣль кр. признає тутъ наразъ важнѣсть сїи уставы, хотій вѣ цѣлѣ спровозданю сю важнѣсть, и то спроведливо, заперечує, — а только на тѣ, що вибути выкрутити!

Що до школъ середнїхъ, то Выдѣль кр. стоить зовсѣмъ на тѣмъ самѣмъ становищѣ, що краева рада школьніи. П. Романчука признає, що деякій трудности дидактичнї захопдяти; если-же тамтако роцѣ не зважавъ на

нихъ при ставленію свого внесенія, то длатого, бо хотѣть тогды оминути іншій трудности, накаваній теперѣшній уставо, т. в. потребу засяганія опінії радѣ постѣтowychъ. Теперъ же готовъ змѣнити другу частю свого внесенія вѣ той способѣ, що домагався на-разъ рускій гимназії въ Перемышли и постѣтныхъ паралельокъ рускихъ, при гимназіяхъ въ Станиславовѣ и Тернополі, а такожъ въ Коломыї.

На другомъ засѣданію промовляли польскій послы. Справодаванію Выдѣлу краевого нѣхто не важивса боронити. Д-ръ Пилатъ старався только пояснити статистичнїй данїй, помѣщеній вѣ тѣмъ спровозданю и боронити засады теперѣшній уставы; жадає, щоби вѣ рускихъ школахъ народнїхъ наука польскій языка була предметомъ обовязковымъ. — Гр. Войтѣхъ Дѣдушицкій не хоче чисто рускихъ гимназій, пѣдносить конечнѣсть обовязкової науки руского языка вѣ гимназіяхъ и для польскихъ учениківъ; арт. 19 закона основного, стоячій сему на завадѣ, даває-бы обйтити вѣ той способѣ, що на виразне а узасаднене жаданье родичевъ ихъ сыни могли-бы бѣти тої науки удѣльнити. Крѣмъ руского языка можна-бы ще одинъ предметъ викладати по рускій. Змѣни теперѣшній уставы не треба; досить революції, щоби Рада школьніи вплинула на мѣста, аби закладали рускій школы народнїй, аде мѣсто не хотѣло-бы, тамъ заложилася-бы школа вѣ краевого фонду. — Д-ръ Малецкій вѣ сердечнїй промовѣ пѣддаває гадку завести вѣ гимназіяхъ утраквізмъ, щоби половина предметовъ викладана була по польски, а половина по рускій. — Д-ръ Цоль не хоче змѣнити уставы а есть за уваглядненемъ потребу руского людності вѣ школахъ народнїхъ черезъ ухваленіе дговѣднїй революції; що до гадки п. Малецкого, то мусѣли-бы перше польскій якъ и рускій послы межи собою порозумѣти. — Д-ръ Черкаскій вказує въ трудности переведенія той гадки; есть за обовязкової наукою обохъ краевихъ языковъ вѣ школахъ середнїхъ. Що до школъ народнїхъ, то и меншости мають свою права, але нехай виразно заявлять свою волю; съ тѣмъ условіемъ можна-бы внесеніе п. Романчука прїмати. Вѣ теченю вѣковъ значна часть Русанды, именно по мѣстахъ, що краева рада школьніи. П. Романчука признає, що деякій трудности дидактичнї захопдяти; але теперъ може наступити и противна струя, и тая люднѣсть мо-

же назадъ стати рускою; коли се ста-неси, то треба буде се увагляднити. Вѣ гимна-віяхъ и теперѣшній устава дає можливостъ за-кладати рускій паралельки; єсли такъ не дѣялося, то длатого, що такі були обставини; єсли-же теперъ Соймъ обявить свою волю за інакшими ви-конувањемъ єгави, то та воля буде мусѣла увагляднити. — П. Роман-новичъ есть за внесеніемъ п. Романчука що до школъ народнїхъ за заложенемъ рускій гим-назії въ Перемышли. Не только взгляды дидактично-педагогичнїй промовляютъ за тѣмъ, але ще бѣльше взгляды политичнїй. При тѣмъ же жадає обовязкової науки руского языка вѣ гимназіяхъ. — Кн. Юрій Чарторийскій не хо-че трактувати внесеніе п. Романчука яко вел-куку акцію политичнїу, бо и самъ внесеко-вѣць виразно заявивъ, що такъ єго не розумѣє. Справодаванію Выдѣлу кр. стоить вѣ су-перечности съ торбочнимъ спровозданемъ комісіи школьніи. Бесѣдникъ есть що до школъ народнїхъ за внесеніемъ п. Романчука, але съ додаткомъ условія, що рускій школы мають заложити тамъ, де важадає 25 родичевъ, а що до школъ середнїхъ, за заложенемъ одної гимназії рускою. При тѣмъ же жадає обовяз-кової науки польскій языка вѣ рускихъ школахъ.

Властивихъ, докладно сформулованыхъ внесеніе не ставивъ нѣхто, цѣла дискусія була лише "вымѣно гадокъ". Тымчасовимъ ре-ферентомъ для комісії (не для Сойму) выбра-но д-ра Цоля.

Сербско-болгарска вѣйна.

Зъ поля вѣйни не надбили доси жаднї занепокоючі вѣсти, але и жаднї такї, вѣ которыхъ можна-бы вносити, що обѣ стороны готовї вже помирати. Гр. Кевенгильєръ вернувъ вчера въ ночи до Бѣлграду. Вѣ бѣлградскихъ кругахъ дипломатичнїхъ суть тогого переконанія, що посередництво гр. Кевенги-льєра увѣнчався успѣхомъ, бо обѣ противники не суть приготовленій до зимової кампанії. Одногоды видало правительство сербске ультиматумъ до Болгарії, а подполковникъ Миловановичъ, котрїй повѣвъ ультиматумъ, одер-жавъ припоручену бѣть своего правительства заявити правительству болгарскому, що коли Болгарія не прїме предложень сербскихъ, войска сербскїе въ 36 годинъ по безуспѣш-нѣмъ верненю сербскаго посла розпочнуть вѣйну на ново. Вѣ Нишу сподвигаються нынѣ рѣ-

Гальшка Острожска.

(Трагедія въ 5 діялъ д-ра Омеліана Огоновскаго.)

Ог҃ъ часу, коли на престолѣ польскій, пѣдъ конецъ XIV вѣку, засѣла родина Ягайла, проявляє у польской шляхти стремленіе, отлучати пomenшій частини рускихъ земель бѣть велико-княжаго престола літовско-рускаго и дучити ихъ съ короною польскою вѣ одну политичну цѣлостъ. Противилась сему стремленію літовска Русь заразъ зъ разу пѣдъ проводомъ свого князя Ватов-ла на зѣздѣ въ Луцку, якъ и съ оружью вѣ рукахъ за часдѣ Свидригайла, убийствомъ Жиг-монта Кейстутовича, непусканемъ Казимира Я-гайлонца на престолъ польскій, а имъ пѣдъ руку вѣ той дефензивнїй борбѣ вшла православно-ру-ска шляхта, зберегаючи по силамъ автономію своїхъ отчин.

Мимо того удалось уже першимъ Ягайлон-циемъ ополучити Польшѣ и частину Волини съ короною польскою, а коли пѣдъ конецъ XV вѣку Иванъ Василевичъ загрозивъ цѣлостъ Литвы зъ пѣвочи, довести съ вступленемъ на престолъ Александра (1501—1506) до персональної, а пѣ-вѣнчанїи за Жигмонта Августа (1569) и до реальнїи унії обохъ державъ.

Рѣвночно съ сею анексійною политикою дѣялось и то, що шляхта польска, воспирана королями, входила мало-помалу черезъ женитбы въ рускихъ магнатскихъ родинахъ вѣ посѣданіе ихъ роздогихъ земель, чий-же и достоинства дер-новскому послуживъ такожъ за сюжетъ до дра-

жавныхъ, а вдомашнivши тутъ, стала на рускїй земли ширити польскую культуру и католи-цизмъ. По неудачнїй повстаню Михайла Глиньского и брата его Василя, котрїй при помочи вѣл-кого князя московскаго, вѣ часдѣ панованія Жиг-монта Старого (1506—1548) ще разъ станили вѣ оборонѣ політичної автономії літовской Руси и наявѣть переняли гадко тулу Русь на все бор-вати бѣть Польщѣ, пїшла унификація рускихъ земель съ короною дуже скорымъ ходомъ. Що при воїнѣ тѣмъ не обходилося безъ рѣзного рода насилія и пѣдсту-шу изъ сторони агресивнїй е-lementu польского, се рѣчъ исторична. Опозиція руско-православныхъ родовъ Острожскихъ, Вишневецкихъ, Радивиловъ и др. пїдѣла поволи, сконцентрувалася бѣтакъ по унії берестейской на запорожской Сѣчи, поки и тутъ остаточно не ослабла и зломана не допустила до першого по-длу Руси-України межи Польщу и Россію вѣ договорѣ Андрющівскому (1668).

Зъ тогого-то часу завзятои и грѣзной борбѣ Руси съ Польщею, борбѣ, що обгорнула всю су-спольнѣсть и проявлялась на кождомъ полі и при всякомъ нагодѣ, а наявѣть вдерлась вѣ житѣе приватне и родинне, именно зъ другої половины XVI вѣку, ввязвъ авторъ "Гальшка Острожскїй" дуже цѣкавый и д-ромъ И. Шараневичемъ вѣ окремїй историчнїй монографїї основно обробленыи предметъ до своєї трагедії. Есть се илю-страція дальшихъ часдѣвъ, якій пережила Русь наша по Федьку Острожскому, котрїй д-ру Ого-

матичного утвору. Только не вже съ оружиемъ вѣ рукахъ на кровавыхъ поляхъ бореся Русь съ програмовою унификацією королями польскихъ, а вѣ кругѣ родиннїй славного рода князѣвъ О-строжскихъ, першихъ вельмож рускихъ, стаютъ противъ себе до буо згаданїи супротивнїи таборы. Вѣ родинѣ Острожскихъ рѣшася велике вѣ для Руси досить жизненне пытанье, кому съ рукою Гальшки, найбогатшої рускїй землї по покойнїмъ єї бать-ку, князю Ілію Острожскому, чи рускому, чи якому-то польскому женихови? А стараєсь о ту золоту руку князь Дмитро Сангушко, близькій овоякъ Острожскихъ, стараєсь Дмитро Вишневецкій "Байдѣ", атаманъ запорожскій Сѣчи, молодий Петро Зборовскій и Лукашъ, графъ зъ Горки. Однъ зъ нихъ хотить посѣсти сеерце молодої Гальшки, другій богате єї вѣно и значеніе на Руси.

Але годѣ наявѣть вже теперъ широко роз-казувати исторію житїя героянїй трагедії, которую пришло намъ оцінити. Читателѣ нашїй зрозумѣють еї докладно зъ самого содергания, котре тутъ подамо, замѣчаючи на разъ лишь то, що Гальшка есть доношкою покойнїго Ілію, князя Острожскаго и жіє при своїй матери Beatѣ; що еї опѣкуномъ есть Василь Константинъ князь Острожскій, ожененый съ Софією зъ Тарновскихъ (Полькою), що падъпѣкунство надъ нею держить по тогодїшнemu звичаєви и закону самъ король польскій, Жигмонтъ Августъ, и що Галь-шка посѣдає обѣмнадцятїй роць житїя, вѣкъ, якій пїмъ походомъ на Царгородъ, до судана вѣ

шучок дохода. — Сербскій министеръ вѣдомства Петровичъ, вѣдомъ въ бѣтавку въ на его мѣсто назначенныи французъ, дот-перѣшній посланникъ въ Римъ. Говорятъ, что Петровичъ въ послѣдній разъ сталъ проявляти певне озабоченіе на уѣздѣ, съ будо причиню его думки.

«Монголитъ» доносить, что державы выразятъ ирону такъ до Сербіи якъ и до Болгаріи поту, въ которой энергично изнасилуютъ на обѣ стороны, чтобы чинъ скорѣе заключилъ миръ. — Въ Берлине доносятъ, что болгарскѣе правительство замолило въ фабрицѣ Крупа 10.000 набоевъ арматуръ.

Послѣ информации «Рококъ» въ Филиппіи, отбываются въ цѣлѣ Вѣтхій Румеліи, противъ приверенія status quo, а извращеніе мало тѣмъ дойти вже до того степени, что сultанскій комисаръ — якъ казажутъ — постановилъ въ загаду на небезпечнѣе положеніе вернутъ назадъ до Константина пола. Минувшій сердыѣ отбываются подобнѣйшиими у плодовитаго епископа, на который было даже богато ющано и делегатъ въ провинцію. До обѣрнѣйшихъ промозгливъ епископъ и заключилъ свою бесѣду словами: Мы не хотимъ нѣчего чутъ о жадныхъ проектахъ приверенія на ново status quo,ъ яко бы не будь стороны они не походили. Оттакъ промозгли россійскій агентъ и посыпавъ обѣрнѣйши, что тѣперѣшній посланники сultана суть лишь предтечами комисіи европейской и специалнѣйшаго комисара турецкаго, которыя маютъ зреформуватъ органический статутъ. Наколи бы жалѣли тому супротивлѧніи, то вѣдуть туредскій войска, а Россія не буде могла тогда нѣчего зробити для народу. Вѣдь обѣрнѣйши одноголосно, что не хотятъ жаднѣйши и не годятся на заведнѣйшій status quo. Утвѣдено оттакъ въ 7 мѣсяца Филиппополи и одного офицера до турецкаго комисару и приказано имъ сказати, что: первѣ: правительство, котороѣ мѣсто слуха, не находите тутъ, а въ Софії; друге, что посыпавъ большу часть жителѣвъ и то майже всѣ интеллигентнѣйши позбетаютъ теперь на поляхъ, пофесталъ самъ не могутъ безъ тамтыхъ нѣчего ухвалювати, а третє, что коли Румелія больше якъ 60.000 людей выслала на сербскую границу, то и не хоче теперь нѣчого тутъ о заведнѣю на ново давнаго стану рѣчей.

Въ справѣ конгруальнѣйшій.

(Дальше.)

Однѣнѣе катастровые чистыя доходы въ грунтѣ въ загадѣ, яко уваженіе, не конечно требуетъ уважати отпovѣднѣйши фактіческому станови, а лишь възглядно спроведливъ. Оно має служити за пѣдставу спроведливѣйшаго разложенія тарагдѣ податковыхъ, хотїй загально знаа рѣчъ, что сей доходъ въ грунтѣ ерекціональныхъ за высоки почислени. Тутъ при уложеніи тарифы шацунковыя на поединокъ районы не уважають отпovѣднѣйшихъ правомъ прописанныхъ обсановъ, въ какихъ знааются господарства на грунтахъ церковныхъ. Вкажи же възможнѣ на грунты въ парохіяхъ прилученныхъ, де брано парцель грунтовъ до токъ самої категоріи, яко межовниковъ, н. пр. огороды, хотїй тамъ господарь-властитель може мешкати и мешкает, а парохъ и не може и не смѣе тамъ мешкати, а за тымъ и въ токъ парцель не може мати такого дохода, яко межовниковъ, и т. д.

*) Я писаю дещо въ сїй оправѣ въ «Сюй». — Авторъ.

гостѣ, въ Русь-Украину, могуча, вольна и захищена сильною рукою Днѣпрового козацтва. Гальшка явлеяется не лишь любячю дѣвчаною, але и патріоткою рускою, что своего окола готова пропести чи то на Татаршу въ Кримъ, чи на Турку въ Стамбуль.

Только-ж не все въ житю людокомъ иде веначе въ платка. Рада Гальшка въ любовный раб, коли-ж мати си Beata, женщина, что несеть дуже высоко и стоять дуже близко до короля, польска упіонистка на Руси и таїд-же иден подѣ ладъ идучи, готовить свой Гальшка подружину доло не съ козацкимъ отманомъ-Байдою, который въ сїи очахъ есть простыи харцизакою, а съ якимъ-то вельможою польскимъ, любимцемъ королевскими. И ось, коли обе молоды складаютъ себѣ присягу вѣрности, а Дмитро Вишневецкій ще мышъ рѣшають пропсти матери о руку Гальшки, въ той хили явлеяется Beata и стрѣчае Вишневецкаго дуже нечено и навѣтъ (може крыху за надто) обидливо. Колизія, которая тога выходить, кончится разстаньемъ молодыхъ, запорученiemъ себѣ вѣчномъ любови и наадю, что Гальшка зѣумѣ матѣрь свою переномѣти. У Beata однакожъ зовомъ друга думка. Она презирае Русию, си людми, вѣрою, звычайю и обычаемъ. Польща есть си идеаломъ, ласка королевска послѣдною цѣлю си гадокъ. Она представляе собою типъ польскаго аристократки на рускѣ земли.

Въ хили, коли Beata борею си своими думками, приноситъ ѹй кнізъ Слуцкій, Симонъ Олельковичъ (такожъ упіонистъ) трѣвожну вѣсть, что на си замокъ вде съ людми отры Гальшка,

Этъ всего сказаною явно, что весь чистый доходъ оттагати отъ конгру — недорѣчно и несправедливъ. Вѣраадѣ въ парохіяхъ, де сей чистый доходъ (катастровый) не досыгаетъ конгру, ще вѣнь бѣды-лиха, але въ парохіяхъ, де дѣлъ си конгру перевышаша, тамъ уже цѣла бѣда; тамъ духовенству грозить страшна катастрофа; а такихъ парохіяхъ значе число, бо на цѣлу Галачину найдеться ихъ тысячъ. Тожъ нѣкимъ способомъ піделя новы регуляціи не можна надѣйтися иже изъ сего титулу иѣакаго поѣщенія, але противно, конечно мусить наступити въгладне и бѣзвѣгладне погрѣшенье; бѣ тамъ, яко квота конгруальная деси була мала, та чистый доходъ числено по старой нормѣ, такъ що дѣйстиво парохія мали больша доходы, яко имъ почислено, чи иншими словами, яко имъ оттагано отъ конгру, а такъ латаючи одну бѣду другою, преѣбы могли за свои труды мати якій такій доходъ; теперъ же, коли конгру не подвишено въ порянанію до вѣдѣнаго чистого доходу, будуть страшно скривжены. Що-жъ сказати о тыхъ колькогъ парохіяхъ, въ которыхъ и підѣла старой нормы уже плачено до религійного фонду, — тамъ руна — конечно. А конецъ концемъ: за поѣщеніе дуже незначне и въ дуже маломъ числѣ парохія наступити погрѣшенье быту матеріального въ далеко большої части прихода, уже въ сїи одной точки: недорѣчности вытыкаючи въ почислена душаствыримъ всего чистого доходу въ грунтѣ. Яка-жъ доперва отворится перспектива на будучу долю духовенства, яко почислить такъ само недорѣчнымъ способомъ и инишъ емоловимъ?

Що до сего мого разумованія о чистомъ доходѣ въ грунтѣ може бы хотѣть менѣ чистыя парохія наступити погрѣшенье быту матеріального въ далко большої части прихода, уже въ сїи одной точки: недорѣчности вытыкаючи въ почислена душаствыримъ всего чистого доходу въ грунтѣ. Яка-жъ доперва отворится перспектива на будучу долю духовенства, яко почислить такъ само недорѣчнымъ способомъ и инишъ емоловимъ?

Що до сего мого разумованія о чистомъ доходѣ въ грунтѣ може бы хотѣть менѣ чистыя парохія наступити погрѣшенье быту матеріального въ далко большої части прихода, уже въ сїи одной точки: недорѣчности вытыкаючи въ почислена душаствыримъ всего чистого доходу въ грунтѣ. Яка-жъ доперва отворится перспектива на будучу долю духовенства, яко почислить такъ само недорѣчнымъ способомъ и инишъ емоловимъ?

шо о столько, коли бы варта була его особиста праца або платна администрація. Та ѹй сей може себѣ забезпечити чинъ платны дѣлъ посесора скорше, яко душаствыръ, и найдеться скорше ретельного посесора, бо може ему пустити въ аренду грунты на колькъ лѣтъ безъ перерыву, а се въ рациональной гospodarstvъ дуже важна рѣчъ; и посесоръ гospodarstvъ рациональный далеко охотѣйше бѣтъ приватнаго властителя възьме въ сїи причины аренду, яко бѣ душаствыръ, бо сїму не вѣлько на дѣлѣ възьмети въарендуовати грунты ерекціональныхъ, а посесоръ уже въ сїихъ природныхъ причинъ небезпечно прїмати. Сей отже стаинь непевности конечно вѣльнути мусить на цѣну посесору, а възглядно мусить изменити чистый доходъ въ грунты ерекціональныхъ. Конецъ концемъ приватнаго властителя си самъ особисто гospodarstvъ, чи выпускав въ аренду грунты свои, то въ обоихъ случаихъ больша може мати доходы въ грунты яко душаствыръ, который нѣкимъ чиномъ авѣ не може такъ користно възьмати въаренду, анъ не може, самъ гospodarstvъ, такъ таинути користи въ поля, яко посесоръ або приватнаго властителя, бо его спиняютъ обовязковыя занятия, его духовне становиско; длатого хочь мериторично бути и спроведливо оцѣненьемъ катастровымъ усталенымъ чистымъ доходомъ въ поля, то все кривдою бѣ було кривдою буде — его въ цѣлости оттагати дѣлъ конгру. Богато далось бы ще на сїи тематѣ сказати, але размѣры часописи не позволяютъ разширятьсь надъ сїимъ тематомъ, а впрочемъ и изъ сказанаго, хто скоче, увирѣть яко маючи възьмати въаренду недорѣчность. Перейду для того до инишъ точокъ.

(Дальше буде).

«Порядки» въ Жабю.

(Допись до «Дѣла».)

Написалися и наѣдлили Ѣщо чистыя делегаты жабѣвской громады, вакимъ вѣльно имъ комисию для ствердженія, Ѣщо нещасливу громаду другу, яко липку; натерпѣлисся Ѣщо депутаты громадскій, вакимъ удалось имъ пепреконати власти, Ѣщо тутъ иде не о «соціализмѣ», але о усуненіе людской кривды, въ ревизії, яко роблено у тыхъ людей, Ѣщо выступали за правдою, и въ жандармскихъ надзорѣвъ вѣльши та людѣ побѣдоносино и дѣждали побачити трикомъ правды надъ неправдою.

Дня 7 л. падолиста у вечеръ въхала до Жаби комісія: сов. Выѣдѣл. кр. Михальчевскій съ своимъ секретаремъ и съ инспекторомъ възвѣдѣ Клесова. Зараза вечеромъ покликано депутатата громады п. Сѣнаторича, а въ ночи о 11 годинѣ урядъ громадскій и зараза таки наказано ему выдати касу и сїи книги громадскія та паперы. Все те попечатано, а на другій день о 8 год рано вачався шконтръ. Все було таинъ въ непорядку, Ѣщо трудно було ровночать робити: не було деякіхъ важныхъ книгъ, картки були въ книгу повыдѣрани, каса вовсѣмъ не въ такомъ станѣ, яко бы повинна. П. Михальчевскій взявлъ вѣразъ протоколь въ вѣйтъ и писаря. Огль 8 до 14 падолиста велася контрола книжочекъ податковыхъ: показалося, Ѣщо народъ терпѣвъ велику кривду черезъ перебѣгъ податковъ. Въ наслѣдокъ тога вѣльшилась рада громадска и постановила выбрать нового вѣйтъ; при томъ бувъ и п. староста въ Коссовѣ. Комісія лѣвѣвска, скончавши свое дѣло, передала дотычнѣйши матеріаль судія слѣдчому. П. Михальчевскій дуже сѹѣтно зваймавъ ровночай дромъ кривды громадкою и тымъ вѣднань со-бѣ вѣлику вѣднѣстѣ бѣть вѣѣхъ Гуцуловъ.

Дня 25 л. падолиста вѣдавъ п. к. староста въ Коссовѣ слѣдуюче писмо до депутатовъ Жаби (дорученіе имъ черезъ п. к. судъ):

Ч. 14351/4236. До Антона Теодора Сѣнаторича и Юры Гаврилицука, пономочниковъ членовъ громады Жаби.

Выделегованъ Ѣщо дѣлъ до Жаби комісія для ровночай надъжжити, якихъ мали допускати при поборѣ податковъ вѣйтъ Ив. Попѣвчукъ и писарь Робертъ Войцѣвичъ, вѣкрыла въ д. 7 с. м. и слѣдуючи познаки чиновъ карыдостойнѣхъ и богато несправедливості въ ад-министрації. Що до чиновъ карыдостойнѣхъ після закону карного списавъ тутешній дѣлатель протоколь въ колькадеся громадинъ и дѣстулившъ его прибувшому до Жаби судія слѣдчому, котороѣ задаче буде факты тїи ствердити и виновниковъ потягнити до отвѣчальности. Несправедливостимъ же въ администрації вже по части згаджено: вѣйтъ Ив. Попѣвчукъ арѣкса (sio! — Ред.) сїи посады, а рада громадска д. 16 с. м. его звречене принала въ заступнико вѣита Ив. Мартищакъ обивъ урядованье. Писарь же громадскій Робертъ Войцѣвичъ усуненый разъ на завѣднѣи дѣлъ въ писарства, а до поборѣ податковъ уста-новлено письменного и отвѣчальнаго касієра (секретаріата — Ред.). Дальшимъ можливимъ непрѣдкамъ въ администрації буде п. к. старосто дуже бѣочно запобѣгати и на будуще за-радити все, Ѣщо забуренъ сумнимъ фактами въ Жаби порядокъ и ладъ зановъ привер-нути и громадинъ дѣлъ можливихъ дальшихъ надъжжити, а вис. скарбъ бѣть стратъ охоронити, и въ загадѣ буде все чинити, чого вымагати ме интересъ вис. скарбъ и громады, яко и добро членовъ громады.

О томъ звѣщавши Васъ по причинѣ жа-лобъ Вашихъ до п. к. староста въ 8 вересня, 30 жовтня и 4 падолиста с. р.; до Выс. п. к.

намѣстницства въ 20 вересня, 5 вересня, 10 жовтня и 31 жовтня с. р.; а наконецъ до Трону 5 падолиста с. р., — Ѣщо Вы о выѣдѣніи громадинъ ико ихъ пономочниковъ, и на будуще доносили сїоды о всѣхъ выпадкахъ, и надъжжити, о якихъ только самъ донѣдаетесь.

Ц. к. старостство въ Коссовѣ.

Въ процесѣ сов. Рожанковскаго про-тивъ комісаря Словицкаго

— яко мы вже коротенько доносилі — отбулася розправа дна 5 грудня с. р. въ лѣвѣції III. Розправа розпочавъ судія п. Ембовер-правы а оттакъ заявивъ, Ѣщо старосто золочи-варного противъ переслуханого сїдка Юркевича, предложена которыхъ домагаво вастушникъ сов. Рожанковскаго, адв. д-ръ Ив. Добринскій, для тога ѡдѣйство обжалованаго адв. д-ра Ду-невѣростойности. Сїдѣвало переслуханье сїдка.

Сїдокъ Онуфрій Велганъ вѣйтъ зъ Ліцкого зѣнае, Ѣщо коли прїшовъ, до золочи-варного староста по карты легитимацій, п. Словицкій закликавъ ѹго до себе и сказавъ ему, Ѣщо ѿ голосувати за Стадицкаго, а не на Рожанковскаго. Якъ буде голосувати за Рожанковскаго, — говоривъ п. комісаръ — то сїи переслѣдувати екзекуцію, інвѣть во-йсковыми, и не увзгляднати жадно реклата. Було тога на корити староста бо-гатого (до сто) вѣйтѣвъ, а вої наїркали, Ѣщо такои пресія передъ выборами вѣкли що було.

Сїдокъ Семенъ Костѣвъ, вѣйтъ зъ Рыкова, зѣнае, Ѣщо староста давъ росказъ всѣмъ вѣйтамъ, Ѣщо голосували на гр. Стадицкого, а потому дтославтъ вѣхъ до п. Словицкого, который говоривъ съ кождымъ вѣдомъ окремо. П. Словицкій говоривъ тогды сїдка: «Голосуйте за Стадицкаго а не на Рожанковскаго, — говоривъ п. комісаръ — то сїи переслѣдувати екзекуцію, інвѣть во-йсковыми, и не увзгляднати жадно реклата. Було тога на корити староста бо-гатого (до сто) вѣйтѣвъ, а вої наїркали, Ѣщо такои пресія передъ выборами вѣкли що було.

Сїдокъ Юрко Кухаръ, вѣйтъ зъ Скни-лова, зѣнае, Ѣщо п. Словицкій такъ говоривъ ему: «Поставлено двохъ кандидатовъ: одного во-рода, другого пріетеля — ворогомъ есть Рожанковскаго а не на Стадицкаго, бо Рожанковскаго есть ворогомъ Найасин-шого Пана и цѣлого ряду, шкода, Ѣщо но-сить мундуръ цѣсарскій. Якъ буде голосувати на него, яко на батяра¹⁴»

Сїдокъ Юрко Кухаръ, вѣйтъ зъ Скни-лова, зѣнае, Ѣщо п. Словицкій такъ говоривъ ему: «Поставлено двохъ кандидатовъ: одного во-рода, другого пріетеля — ворогомъ есть Рожанковскаго а не на Стадицкаго, бо Рожанковскаго есть ворогомъ Найасин-шого Пана и цѣлого ряду, шкода, Ѣщо но-сить мундуръ цѣсарскій. Якъ буде голосувати на него, яко на батяра¹⁴»

Сїдокъ Левъ Цѣсельскій, полиціянъ зъ Золоч

Въ читальни віколя ніжкою підтики або чітого деморалізуючого ніжкою не буде, — а ми дуже цікаві, чи пріде коли до того, що ц. к. староство зачело доходити, коли пансько-пільське синно въ Калуші спотребовує трунковъ и таїв картя сілжихъ?

— Мищане въ Струссова складакть черезъ "Дядо" середину подлку Вл. дру Мароновичевъ, війсковому лікарю 10 полку драгомбъ, котрый під часъ кількачного пробування въ Струссовъ робивъ богато добра біднимъ людямъ, бо ихъ лічилъ або за дуже умбрю винагороду або и зовнішнімъ даромъ. Нехай Вамъ, Добротю, Господь нагородить! — Мищане въ Струссова.

— Зъ Мошкова (коло Сокалі) пишуть намъ: Для 4 грудня с. р. обкрадено церкви парохіальну въ Мошкові. Злодій, якъ догадуємося відъ часу служби Божої, котра того дна правилася, и въ день сповіснів сей злочин. Розбивъ скарбницу, забравъ гропівъ, котрими не богато було, бо передъ Покровомъ Пр. Бог. выбрали за купно світла та на дзвінъ, и нічого більше не порушили. Підписаній переходивъ коло церкви два разы, ядучи до школи на катехизмъ и нічого не добачивъ и не дочувъ. Вечеромъ 7 годинъ, коли прішовъ вартоблякъ, побачивъ двері біть закритою отворені. Тімъ отчиняються біть се-редини. — Ромуальдъ Мосесевичъ, парохъ.

— Видѣль читальни въ Опіршівцяхъ складаю при людю подику сільськимъ товариствамъ "Просвіта" за даръ 52 книжочки и обществу имъ Качковського за даръ 64 книжочки давнішого свого видання для нашої читальни. — Видѣль.

— Видѣль читальни въ Тетевинчахъ и Вітовцяхъ складаю подику обществу имъ Качковського за даръ книжокъ давнішого видання для тихъ-же читальни.

— Арабій вѣсти. Цісарь дарувавъ громадъ Нѣдра, пов. чортківського 100 зр. на будову школи. — Казаць, застітний редакторъ книжочки рускіхъ въ польському дусі, умеръ свійми дінами въ Кульпаркові.

Вѣсти зъ Аепархії Львівської.

Введеній оо: Александръ Темницький яко другій викарій архікатедрального; Вас. Бернацький яко завѣд. въ Липиничахъ; Іос. Любенецький яко сотруд. въ Верблівцяхъ.

Уважній оо. Сонюта Медвецькій біть викар. архікатедрального; Терапонтъ Котовичъ біть завѣдательства въ Липиничахъ.

Сотрудничество въ Золотникахъ, дек. тере-бовельского, получать о. Николай Демчишинъ.

Грамоту архієрейську получивъ о. Іоаннъ Панасінський, капеланъ заведення на Кульпаркові, съ правомъ експозитуръ и сутаны крылошанькою.

Додатокъ особицій зъ фонду релігійного по 100 зр. рѣчно уділило намѣстництво оо: Конст. Красицькому, кап. въ Конюшкахъ, Іо. Резаковичу, кап. въ Гаїхъ, и Вас. Каміньскому, пар. въ Ляжбівцяхъ.

Намѣстництво признало дотацію зъ фонду релігійного для сотрудниковъ при хорихъ парохахъ: въ Бѣлімъ каменія и въ Сосновій при пар. о. І. Сабатѣ, въ сумі 210 зр.

Вѣсти зъ Епархії Перемиської.

Введеній въ сотрудничество въ парохії Олевицькій о. Северинъ Коростельський, дотешерійский сотрудникъ пароха въ Тройці дек. добромильського.

Отступивъ біть ординації на теперъ п. Каролъ Федоровичъ, котрый явився бувъ до ординації въ целебатѣ.

Резигнувавъ о. Ігн. Маликъ зъ посады управлючого сотрудника въ парохії. Тернава виїла, дек. затварницького, а оставъ яко завѣдатель пар. Медвежа, дек. дрогобицького.

Завѣдательство ех currendo пар. Дверника, дек. затварницького поручено о. Петру Лодынському зъ Царинького.

ПОСМЕРТНІ ВѢСТИ.

— О. Іоаннъ Кичоръ, парохъ въ Двернику дек. затварницького, упокована сими дніми въ 67 році житя, въ 33 році священства. Вічна ему пам'ять!

— О. Іларій Шушинський, завѣдатель въ Рогачінѣ, дек. нараївського, упоковався дні 29 падолинія въ 38 році житя а 11 священства. Вічна ему пам'ять!

— О. Будзинський Евстахій прходи. въ Мокро-тинге, деканата жовківського, перемиської епархії, упокована 1 (20) грудня с. р. въ 79 році житя, въ 48 році священства. Вічна ему пам'ять!

Переписка Редакції и Адміністрації.
Вл. В. Я. въ Санчи. До кінця року ще 1 зр. — Вс. С. Ч. въ Підлясії. Заплачено до 30 вересня отже ще 3 зр. Число вислато. — Вс. В. К. въ Чех. До кінця ще 1 зр. — Вс. Ю. Ж. въ Суд. В. наша рахунки збільш. Слава Богу! — Вл. Е. въ Миколаєві. "Проевіста" тепер розслалає "Календар" членамъ. — Вс. К. К. въ Висл. гор. На р. 1886 лішилось 50 кр. (присланыхъ на оправу "Князя Серебряного".

Аптека РУКЕРА во Львовѣ

поручас 1315 96—?

Спеціальністі и универсальний средства, французькі и інші, якъ черезъ ію такъ и черезъ інші фірми оповіщувані.

Выдавець и редакторъ Иванъ Белай.

Ц. к. управ. галиц. акційний

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продаж по курсу днівніому

5% Листы Гипотечній

1523 1—? якъ такожъ

5% Преміованій листы Гипотечній

Поручення зъ провинції виконує об-

воротною поштою безъ провізії.

Ц. к. генеральна Дирекція

австрійськихъ земельницъ державныхъ.

Выпись зъ плацу їзды важного більш 1 жовтня 1885 р.

Поїздъ особовий о 7 год. 30 мин. рано до Стрыя.

Поїздъ особовий о 11 год. 45 мин. передъ полуднемъ до Стрыя, Станиславова, Хирова, Дрогобича, Борислава, Гусинтина.

Поїздъ особ. о 7 год. 30 мин. вечоромъ до Стрыя, Хирова, Дрогобича, Закри и Звардона.

Поїздъ особ. о 4 год. 35 мин. по кол. зъ Стрыя, Станиславова, Гусинтина, Дрогобича, Борислава, Хирва.

Поїздъ особ. о 1 год. 25 мин. въночі зъ Стрыя, Станиславова, Хирова, Дрогобича, Борислава, Гусинтина и Звардона.

Поїздъ особ. о 8 год. 25 мин. рано зъ Стрыя, о Хирова, Закри, Звардона.

Поїздъ між. о 5 год. рано и о 3 год. 50 мин. по полунич.

Матерії на дамску мужеску Одѣжь

лишъ зъ треваломъ овечкою вовни для мужчини

середнього росту:

3.10 метра { за р. 4·96 кр. зъ добримъ вовни овеч.;

8— зъ ліпш. вовни овеч.;

за 10— зъ тонкою вовни овеч.;

одно убраниe { 12·40 зъ дуже тонк. вов. ов.

Перувианії зъ луже гонкою вовни овечкою въ

найдобільшихъ барахахъ въ дамській сукній сукній

за метръ ар. 2·20 и вр. 2·40.

Чорний кожужинъ Пальмерстоун-Тріко, чи-

ста вовни овечка, въ дамській пальто вимірює за

петеръ вр. 4. — Сірачки для дамъ на плащѣ біть

дошоу и на одѣжі.

Пледи до дороги за штуку зр. 4, 5, 8 и вже

до зр. 12. — Дуже красній одѣяль, споній, обгортики,

сурати, матерін на плащѣ до душоу, тафель, сірач-

чокъ (льонъ), коміст, камгаріз, шевіотъ, трико,

сукна для дамъ и въ біларахъ, порувианії, доскіни

поручас.

Заложений Joh. Stikarofsky, — 1866. —

Складъ фабричній въ Берлінѣ.

Ваоры франко. Карты відкриванії для панівъ крамівъ нефрікановані.

Высылки за пеєльплатою надаєтъ 10 зр. франко.

Я маю безъплатний складъ за більше якъ 150

тыс. зр. а. в. и розуміється, що въ моїй великій на

весь світъ торговли остася богатія рештокъ довготи

1 до 5 метрівъ и для того я змушений такій рештокъ

продавати за винижену ціну. Кождій розумій

чоловікъ мусить побачити, що зъ такіхъ маленькихъ

рештокъ не можна висувати жадніхъ взорвіть,

бо по замовленню колька потіківъ не осталось

більшого зъ тихъ рештокъ, що отже єсть простою

обманюю, коли фірми сукній інсерують взорвіть

рештокъ, та кукини походять въ такому случаю

більше поставлять а не за рештокъ, а напрімъ такого

поступовання можна легко догадатися.

Рештки не відповідають або гро-

шіть отомъ.

Кореспонденції пріймаються въ языкахъ ін-

менському, угорському, чеському, польському, італій-

ському і французькому.

1458 (24—24)

СУХА РЫБА

Судакъ { найлучший по . . . 60 кр. за кил.

Судакъ { середній по . . . 50 " "

Таранъ по . . . 50 " "

Вобла карббока чицена { по . . . 50 " "

Вобла карббока нечицена . . . 40 " "

Осетінъ копченій по 12—15 кр. за штуку

Валикъ риби по 3 зр. за кил., въ меншихъ частяхъ

по 4½ кр. більш 1 зр.

Коробки и мішники деревляні, круглі, точени, крашені червономъ и золото въ цвітъ, дуже хорошо

здійлив, по 5, 8, 10, 15, 20, 25, 30, 40, 50 кр. за штуку, отомъ їхъ величинъ.

Больші мішки и медниці по 50, 60, 80, 100, 120 и 150 кр.

Коралъ венецій скляний, величини ліскового

і менш въ рожінкахъ красахъ и зъ рожін-

бірними оздобами.

Чай правдивий караванний, спроваджений

зъ Кінськъ путемъ черезъ Іркутськъ, Ураль,

Нижній Новгородъ, Москву, въ оригінальнихъ,

караваннихъ шкірьнихъ цибуляхъ и розіважений підъ

надзоромъ Зарядъ